

Suvestinė redakcija nuo 2024-04-04

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-01-18, i. k. 2019-00793

Nauja redakcija nuo 2023-04-04:

Nr. [IV-296](#), 2023-04-03, paskelbta TAR 2023-04-03, i. k. 2023-06244

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS
ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS NACIONALINIO MUZIEJAUS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO

2019 m. sausio 18 d. Nr. IV-19
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo 6 straipsniu bei Lietuvos Respublikos muziejų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 13 straipsniu:

1. T v i r t i n u Lietuvos nacionalinio muziejaus nuostatus (pridedama).
2. Į g a l i o j u Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorių teisės aktų nustatyta tvarka pateikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui šiuo įsakymu patvirtintus muziejaus nuostatus ir atlikti kitus veiksmus (įskaitant, bet neapsiribojant prašymų, raštų ir kitų dokumentų pasirašymu bei tvirtinimu), susijusius su Lietuvos nacionalinio muziejaus nuostatų įregistravimu Juridinių asmenų registre.

Kultūros ministras

Mindaugas Kvietkauskas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2019 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. ĮV-19
(Lietuvos Respublikos kultūros ministro
2023 m. balandžio 3 d. įsakymo Nr. ĮV-296
redakcija)

LIETUVOS NACIONALINIO MUZIEJAUS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos nacionalinis muziejus (toliau – Muziejus) yra nacionalinis muziejus, valstybės biudžetinė įstaiga, kaupianti, sauganti, tirianti, konservuojanti, restauruojanti ir populiarinanti nacionalinės svarbos Lietuvos archeologijos, istorijos ir etninės kultūros vertybes. Muziejaus pavadinimo santrumpa – LNM, Muziejaus buveinė: Arsenalo g. 1, LT-01143 Vilnius. Juridinio asmens kodas 190756849.

2. Muziejaus savininkas yra valstybė. Savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Ministerija), kuri atlieka Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme ir Lietuvos Respublikos muziejų įstatyme nurodytas funkcijas.

3. Muziejus finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto pagal asignavimų valdytojo patvirtintas sąmatas, laikantis Lietuvos Respublikos finansų ministro nustatytų finansavimo taisyklių ir išdo procedūrų. Ministerijai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų, skirtų Lietuvos Respublikos kultūros ministro tvirtinamam muziejų veiklos skatinimo veiksmų planui įgyvendinti ir kitų teisėtai gautų lėšų.

4. Valstybės Muziejui perduotas ir Muziejaus įgytas turtas nuosavybės teise priklauso valstybei, o Muziejus šį turtą valdo, naudoja ir disponuoja juo patikėjimo teise teisės aktų nustatyta tvarka.

5. Muziejaus nuostatus (toliau – Nuostatai) tvirtina ir juos keičia Lietuvos Respublikos kultūros ministras. Pakeisti Nuostatai įsigalioja nuo jų registravimo Juridinių asmenų registre dienos.

6. Muziejus yra įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotas ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, turintis antspaudą su savo pavadinimu, sąskaitas banke, logotipą ir kitą atributiką.

7. Muziejaus vieši pranešimai skelbiami interneto svetainėje www.lnm.lt. Teisės aktų nustatytais atvejais, jie skelbiami ir kitose visuomenės informavimo priemonėse.

II SKYRIUS MUZIEJAUS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

8. Muziejaus veiklos pagrindiniai tikslai:

8.1. kaupti, saugoti, tyrinėti, restauruoti, konservuoti bei populiarinti nacionalinės svarbos Lietuvos archeologijos, istorijos ir etninės kultūros vertybes;

8.2. saugoti ir puoselėti nacionalinės kultūros tapatumą bei jį aktualinti, ugdyti istorinę savimone;

8.3. susieti nacionalinio kultūros paveldo vertybių kaupimą ir saugojimą su visuomenės kultūros poreikių tenkinimu ir kultūros paslaugų bei informacijos visuomenei teikimu, visuomenės švietimu;

8.4. skatinti nacionalinės kultūros atvirumą bei pristatyti nacionalinės kultūros savitumą užsienyje;

9. Įgyvendindamas šiuos tikslus, Muziejus vykdo:

9.1. Muziejų įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nacionaliniams muziejams nustatytas funkcijas;

9.2. tarptautinių ir nacionalinių rezidencijų programas ir projektus pagal patvirtintą metinį rezidencijų planą;

9.3. Naujojo arsenalo (unikalus objekto kodas 24704); Pastato –Pilių prižiūrėtojo namas (unikalus objekto kodas 24707), Senojo arsenalo šiaurinio korpuso (unikalus objekto kodas 24703), Aukštutinės pilies rūmų liekanų (unikalus objekto kodas 24710), Apsauginio bokšto liekanų laikino pastato (unikalus kodas objekto kodas 24711), Gedimino kalno Aukštutinės pilies gynybinės sienos liekanų (unikalus objekto kodas 24708), Aukštutinės pilies vakarinio bokšto (unikalus objekto kodas 24709), Signatarų namų (unikalus objekto kodas 1046), Negyvenamųjų patalpų (Lietuvos sąjūdis) (unikalus objekto kodas 22799), Horaino namo (unikalus objekto kodas 27977), Jono Šliūpo namo (unikalus objekto kodas 10781), Kazio Varnelio namų –muziejaus (unikalus objekto kodas 679), Kazio Varnelio namų –muziejaus (unikalus objekto kodas 15955), Vilniaus gynybinės sienos bastijos (unikalus objekto kodas 25164), J. Basanavičiaus gimtinės namo-muziejaus (unikalus objekto kodas 23695), Klėties – muziejaus, malkinės (unikalus objekto kodas 23696), Karvidės su viraline – muziejaus (unikalus objekto kodas 23697), Kluono su pelude – muziejaus (unikalus objekto kodas 23698), Kiemo rūšio (unikalus objekto kodas 23699), Kiaulidės – muziejaus (unikalus objekto kodas 25931), Šulinio, tvoros, lauko tualetų (unikalus objekto kodas 32987), Dekoratyvinio stulpo (unikalus objekto kodas 10590), Koplytstulpio (unikalus objekto kodas 23700), Ažuolyno simbolinių vartų (unikalus objekto kodas 2366), Kovo 11 – osios giraitės, (unikalus objekto kodas 25932), Lietuvos tautinio atgimimo ažuolyno (unikalus objekto kodas 2366), Aliejinės pamatų liekanų (unikalus objekto kodas 25933), kaip unikalių kultūros paveldo objektų, priežiūrą.

III SKYRIUS

MUZIEJAUS FONDO RINKINIAI IR EKSPOZICIJOS

10. Pagrindinės Muziejaus rinkinių komplektavimo kryptys: archeologija, istorija, etninė kultūra, ikonografija, numizmatika.

11. Muziejaus rinkinių šifre nurodoma muziejaus pavadinimo santrumpa – LNM.

12. Muziejaus pagrindinio rinkinio šifrai:

12.1. archeologijos rinkiniai: akmens amžiaus laikotarpis (šifras EM), metalų laikotarpis (šifras AR);

12.2. viduramžių ir naujųjų laikų archeologijos rinkiniai: Vilniaus miesto archeologija (šifras AV), miestų archeologija (šifras AM);

12.3. etninės kultūros rinkiniai: verslai, architektūra, interjeras, namų apyvoka (šifras EM), skulptūra, kryžiai (šifras EMM), verbos, margučiai (šifras EMV), liaudies meistrų darbai (šifras EMD), apranga, tekstilė (šifras EMO), tekstilės pavyzdžiai (šifras EMS), liaudies meistrų tekstilė (šifras EMA), etnografijos ikonografija (šifras EI), mėgėjų tapyba (šifras TL);

12.4. istorijos rinkiniai (iki 1940 m.): įvairūs istorinę vertę turintys daiktai (šifras IM), spaudai, antspaudai (šifras S), raštija (šifras R), istorinė tekstilė (šifras IT), istorinė kartografija (šifras IK), auksas (šifras Au), auksas ir kiti metalai (šifras AMi), sidabras (šifras Si), sidabras ir kiti metalai (šifras SMi);

12.5. naujausiųjų laikų istorijos rinkiniai (nuo 1940 m.): įvairūs istorinę vertę turintys daiktai (šifras DN), raštija (šifras RN), išeivijos ir rezistencijos rinkinys (šifras IRN), dovanos ir suvenyrai (šifras SN), aukso ir kitų metalų dirbiniai (šifras SAMi), sidabro ir kitų metalų dirbiniai (šifras SSMi), sidabro dirbiniai (šifras SSi);

12.6. ikonografijos rinkiniai: tapyba (šifras T), grafika (šifras IMik), klišės (šifras Kl), skulptūra (šifras Sk), ikonos (šifras I), filatelija (šifras Ž), filokartija (šifras ATV), plakatai (šifras Pl), fotografijos (šifras Ft), negatyvai (šifras ENeg), architektūrinė grafika (šifras AD), knygos ženklai (šifras KŽ), fotografų archyvai (šifras FA);

12.7. numizmatikos rinkiniai: monetos (šifras N), lobiai (šifras NL), sidabrinės monetos, medaliai (šifras NSi), auksinės monetos, medaliai, žetonai (šifras NAu), popieriniai pinigai ir vertybiniai popieriai (šifras NB), žetonai (šifras NŽ), eksponatai, susieti su numizmatikos gamyba, plombos (šifras ND), medaliai, faleristika (šifras M);

13. Muziejaus pagalbinio rinkinio šifrai: archeologijos rinkinys (šifras AP), viduramžių ir naujųjų laikų archeologijos rinkinys (šifras AMP), etninės kultūros rinkiniai (šifras EMP), tekstilė (šifras TP), tekstilės kopijos (šifras TK), istorijos rinkiniai: įvairūs eksponatai (šifras IPA), raštija (šifras IPR), istorinė tekstilė (šifras ITP), kartografija (šifras IPK), naujausiųjų laikų istorijos rinkiniai: įvairūs istorinę vertę turintys daiktai (šifras DNp), įvairūs istorinę vertę turintys daiktai (šifras SNp), raštija (šifras RNp), išeivijos ir rezistencijos rinkinys (šifras IRNp), ikonografijos rinkiniai: tapyba, ikonos (šifras Tp), grafika, klišės (šifras Gp), skulptūra (šifras SKp), filatelija (šifras Žp), filokartija (šifras Atp), fotografija (šifras Fp), negatyvai (šifras Np), plakatai (šifras Plp), architektūrinė grafika (šifras ADp), fotografų archyvai (šifrai FAp), numizmatikos rinkinys (šifras NP).

14. Muziejus sukauptus rinkinius eksponuoja:

- 14.1. Senajame arsenale (Arsenalo g. 3, Vilnius);
- 14.2. Naujajame arsenale (Arsenalo g. 1, Vilnius);
- 14.3. Pilininko name (Arsenalo g. 1, Vilnius);
- 14.4. Gedimino pilies bokšte (Arsenalo g. 5, Vilnius);
- 14.5. Vilniaus gynybinėje sienos bastėjoje (Bokšto g. 20/18, Vilnius);
- 14.6. Buvusioje areštinėje (Kosciuškos g. 1, Vilnius);
- 14.7. Lietuvos nacionalinio muziejaus parodų erdvėje „Istorijų namai“ (Kosciuškos g. 3, Vilnius);
- 14.8. Kazio Varnelio namuose-muziejuje (Didžioji g. 24, 26, Vilnius);
- 14.9. Signatarų namuose (Pilies g. 26, Vilnius);
- 14.10. Vinco Kudirkos muziejuje (V. Kudirkos g. 29, Kudirkos Naumiestis, Šakių raj.);
- 14.11. Palangos burmistro Jono Šliūpo muziejuje (Vytauto g. 23 A, Palanga);
- 14.12. Jono Basanavičiaus gimtinėje ir Tautinio atgimimo ažuolyne (Gimtinės g. 17, Ožkabalių k., Bartninkų sen., Vilkaviškio raj.);
- 14.13. parodose Muziejuje, kituose muziejuose, įstaigose ir viešose erdvėse Lietuvoje ir užsienyje.

IV SKYRIUS MUZIEJAUS TEISĖS

15. Muziejus turi teisę:

- 15.1. Ministerijos leidimu steigti filialus, atitinkančius Muziejaus profilį bei veiklą;
- 15.2. būti Lietuvos ir tarptautinių organizacijų, kurių veikla susijusi su Muziejaus misija ir funkcijomis, nariu;
- 15.3. teikti mokamas paslaugas, kurių sąrašą tvirtina kultūros ministras, bei nustatyti jų įkainius vadovaujantis Muziejų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Ministerija, teikiamų mokamų paslaugų įkainių apskaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu kultūros ministro įsakymu;
- 15.4. tvarkyti savo ūkinės-finansinės veiklos apskaitą ir teikti Ministerijai bei kitoms įstatymuose nustatytoms institucijoms reikiamą informaciją;
- 15.5. sudaryti ir pasirašyti sutartis bei susitarimus, susijusius su Muziejaus turto naudojimu;
- 15.6. atsiskaityti už pateiktas prekes, suteiktas paslaugas ir atliktus darbus laikantis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų;
- 15.7. gauti paramą;
- 15.8. inicijuoti Nuostatų pakeitimus ir papildymus;
- 15.9. teikti pasiūlymus Ministerijai dėl muziejų veiklos tobulinimo.
- 16. Muziejus gali turėti kitas įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytas teises.

V SKYRIUS MUZIEJAUS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

17. Muziejaus veikla organizuojama vadovaujantis Muziejaus strateginiu bei metiniu veiklos planais, kurie rengiami vadovaujantis strateginį veiklos valdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

18. Muziejui vadovauja generalinis direktorius, kurį Lietuvos Respublikos darbo kodekso, Muziejų įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka konkurso būdu skiria į pareigas penkerių metų kadencijai ir iš jų atleidžia kultūros ministras. Generalinis direktorius yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas kultūros ministrui.

19. Muziejaus generalinis direktorius:

19.1. organizuoja Muziejaus darbą, kad būtų įgyvendinami Muziejaus veiklos tikslai ir atliekamos nustatytos funkcijos;

19.2. užtikrina, kad Muziejaus veikloje būtų laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ir Muziejaus nuostatų;

19.3. nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų Muziejaus darbuotojus, nustato pareiginę algą, skiria priemokas ir premijas, neviršijant darbo užmokesčiui skirtų asignavimų, suteikia jiems atostogas, siunčia į komandiruotes, sudaro sąlygas jiems tobulinti kvalifikaciją, skatina juos;

19.4. nustato Muziejaus struktūrą ir darbuotojų pareigybių sąrašą;

19.5. nustato Muziejaus darbuotojų darbo apmokėjimo sistemą, jeigu Muziejuje nėra sudaryta kolektyvinė sutartis;

19.6. organizuoja Muziejaus finansinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymą;

19.7. užtikrina racionalų ir taupų lėšų ir turto naudojimą, Muziejaus veiksmingos vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, jos veikimą ir tobulinimą;

19.8. sprendamas savo kompetencijai priskirtus klausimus, leidžia įsakymus bei kitus Muziejaus veiklą reglamentuojančius teisės aktus;

19.9. sudaro sutartis, išduoda įgaliojimus;

19.10. atstovauja Muziejui teisme arba kitose valstybės ar savivaldybių institucijose, įstaigose;

19.11. sudaro komisijas ir darbo grupes Muziejaus veiklos klausimams spręsti, tvirtina jų darbo reglamentus ir nuostatus;

19.12. nustatyta tvarka Muziejuje aktyviai dirbusiam ir kūrusiam muziejininkui, su kuriuo darbo sutartis buvo nutraukta, suteikia Muziejaus emerito vardą;

19.13. nustato papildomas Muziejaus lankymo nuolaidas;

19.14. inicijuoja Muziejaus dalyvavimą valstybinėse ir kitose programose;

19.15. Muziejaus tarybai pritarus, teikia Kultūros ministerijai pasiūlymus dėl Muziejaus nuostatų keitimo;

19.16. tvirtina Muziejaus:

19.16.1. struktūrinių padalinių nuostatus;

19.16.2. darbuotojų pareigybių aprašymus ir Muziejaus darbo tvarkos taisykles;

19.16.3. teikiamų mokamų paslaugų įkainius;

19.16.4. Muziejaus tarybos, Rinkinių komplektavimo komisijos ir Restauravimo tarybos sudėtį;

19.16.5. kitus Muziejaus veiklą apibrėžiančius dokumentus.

19.17. vykdo kitas teisės aktais nustatytas funkcijas bei kultūros ministro pavedimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [IV-305](#), 2024-04-03, paskelbta TAR 2024-04-03, i. k. 2024-06246

20. Muziejaus valdyme patarimojo balso teise dalyvauja 15 narių Muziejaus taryba, kurią sudaro Muziejaus specialistai, 2 Ministerijos atstovai, kurių vienas yra kultūros viceministras, ir Muziejuje nedirbantys ekspertai. Į Muziejaus tarybos posėdžius kaip konsultantai bei ekspertai gali būti kviečiami kiti Muziejaus darbuotojai bei specialistai iš kitų institucijų, įstaigų ar organizacijų;

21. Muziejuje veikia Rinkinių komplektavimo komisija ir Restauravimo taryba, kurių pirmininkas yra Muziejaus direktoriaus pavaduotojas – vyriausiasis muziejaus rinkinių kuratorius. Rinkinių komplektavimo komisijos ir Restauravimo tarybos veiklą reglamentuoja kultūros ministro patvirtinti Muziejų rinkinių valdymo ir tvarkymo nuostatai.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Muziejus reorganizuojamas, pertvarkomas ar likviduojamas Civilinio kodekso ir Biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-1509](#), 2020-12-11, paskelbta TAR 2020-12-11, i. k. 2020-27048

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2019 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. IV-19 „Dėl Lietuvos nacionalinio muziejaus nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-296](#), 2023-04-03, paskelbta TAR 2023-04-03, i. k. 2023-06244

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2019 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. IV-19 „Dėl Lietuvos nacionalinio muziejaus nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-305](#), 2024-04-03, paskelbta TAR 2024-04-03, i. k. 2024-06246

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2019 m. sausio 18 d. įsakymo Nr. IV-19 „Dėl Lietuvos nacionalinio muziejaus nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo